

Lapin yliopisto

Oikeustieteiden tiedekunta

PROSESSIOIKEUS (OTM0001E)

Tentti 20.10.2017

Tentissä jaetaan ensin oikeustapauskysymykset eli kysymykset 1 ja 2, joiden ratkaisemisessa saa käyttää lakikirjaa. Noin klo 11.30 kerätään lakikirjat pois ja samalla jaetaan kysymykset 3–5. Tämän jälkeen voi vielä vastata oikeustapauskysymyksiin ilman lakikirjan apua. Kirjoita vain yksi rivi tekstiä konseptin mukaiselle riville. Vastaminen konseptin keskiaukeamalle on suositeltavaa.

Oikeustapaus 1. (15 pistettä; vastauksen suositeltu enimmäispituus 2 sivua)

Rehellinen autokauppias Veikko Vahtera on nostanut kanteen Varsinais-Suomen kärjäoikeudessa turkulaista toimitusjohtaja Harri Pikkaraista ja tämän rouvaa Essi Pikkaraista vastaan. Kanteessaan Vahtera vaatii Pikkaraisilta 50.000,00 euroa vahingonkorvauksena sillä perusteella, että Pikkaraiset ovat myyneet Vahteralle vesivahingon turmeleman talon.

Haaste annettiin laillisesti tiedoksi sekä Harri että Essi Pikkaraiselle. Vastaajista haasteeseen vastasi määräjassa ainoastaan Harri Pikkarainen. Essi Pikkarainen ei sitä vastoin reagoinut haasteeseen mitenkään.

Harri Pikkarainen kiisti vastauksessaan Vahteran kanteen useallakin perusteella. Ensinnäkin hän totesi, ettei voi olla velvollinen maksamaan mitään vahingonkorvauksia, sillä hän ei asuntoa myydessään edes voinut tietää, että talossa oli tapahtunut vesivahinko. Ja toiseksi Harri Pikkarainen vetosi siihen, ettei talon myyntihinta ole missään nimessä voinut olla Vahteran väittämin tavoin 50.000,00 euroa liian korkea.

Suullisen valmistelun istunnossa Vahtera uudisti vahingonkorvausvaatimuksensa. Tämän lisäksi Vahtera totesi, että mikäli tuomioistuin ei velvoita Pikkaraisen pariskuntaa maksamaan vaadittua 50.000,00 euroa vahingonkorvauksena, hän vaatii sanottua summaa myös hinnanalennuksena.

Heti kuultuaan nyt sanotun uuden hinnanalennusvaatimuksen Harri Pikkaraisen oikeudenkäyntiavustaja asianajaja JJ. Lehtinen pomppasi ylös tuoliltaan ja lausui, että tällainen uusi vaatimus rikkoo sekä kanteenmuutoshiltoa että preklusiosääntelyä vastaan, mistä syystä tuomioistuimen pitää heti hylätä hinnanalennusvaatimus tuomiolla.

Myös Essi Pikkarainen oli suulliseen valmisteluun mennessä herännyt horroksestaan ja kiisti nyt valmisteluistunnossa kiivaasti kaikki Vahteran esittämät vaatimukset ja perusteet.

Seuraavaksi puheenvuoron sai Veikko Vahteraa avustava lupalakimies Maija Pehkonen, joka totesi ensinnäkin, että JJ. Lehtisellä ei taida olla pienintäkään käsitystä siitä, mistä kanteenmuutoshillossa on kysymys. Kanteenmuutoshiljon soveltaminen ei Pehkosen mukaan ole valmistelun istunnossa vielä edes alkanut, sillä sanottu kielto alkaa vaikuttaa vasta jutun pääkäsittelyvaiheessa. Lehtisen preklusioväitettä Pehkonen piti puolestaan jo niin alkeellisena, ettei hän katsonut arvolleen sopivaksi reagoida siihen mitenkään, vaan jätti preklusioikysymysten harkittamisen tuomioistuimelle.

Essi Pikkaraisen osalta Pehkonen totesi pelkästään, että hän on reagoinut asiaan aivan liian myöhään, mistä syystä tuomioistuimen olisi jo pitänyt tuomita Essi Pikkarainen korvausvelvolliseksi Vahteralle.

Tähän viimeiseen Pehkosen väitteeseen Essi Pikkarainen totesi ainoastaan sen, että kyllä sen nyt pitäisi nyt riittää, että toinen aviopuolisoista on ajoissa vastannut haasteeseen. Muutoinhan riskinä olisi jopa se, että tuomioistuimen pitäisi antaa Harri ja Essi Pikkaraista vastaan erisisältoiset tuomiot, mikä ei mitenkään voi olla Suomen prosessilain mukaista.

Tässä vaiheessa valmisteluistuntoa valmistelun puheenjohtajana toimiva kärjätuomari Harri Viljanen päätti pitää tauon, jonka kuluessa hän pyrki selvittämään, miten asianosaisten esittämiin prosessioikeudellisiin väitteisiin pitäisi suhtautua.

KYSYMYS:

Esitä perusteltu näkemys kaikkiin tapauselostuksessa esitettyihin prosessuaalisiin väitteisiin.

Vastauksessa ei tarvitse käsitellä tapauksessa olevia aineellisoikeudellisia ongelmia.

Oikeustapaus 2. (10 pistettä; vastauksen suositeltu enimmäispituus 2 sivua)

Virallinen syyttäjä vaati Lapin kärjäoikeudessa A:lle rangaistusta törkeästä varkaudesta sillä perusteella, että A oli Rovaniemellä anastanut tuntemattomaksi jääneen asianomistajan asunnosta koruja.

A kiisti syytteen ja kertoi ostaneensa häneltä löytyneet korut tuntemattomiksi jääneiltä henkilöiltä edulliseen hintaan.

KäO hylkäsi syytteen törkeästä varkaudesta näyttämättömänä. Sen sijaan KäO katsoi A:n esittämien seikkojen nojalla selvitettyksi, että A oli Rovaniemellä hankkinut itselleen varkausrikoksella saatua omaisuutta eli tuntemattomaksi jääneen asianomistajan koruja, vaikka A:lla oli ollut syytä epäillä, että omaisuus oli tällä tavalla rikoksen kautta saatu. Tällä perusteella KäO tuomitsi A:n kätkemisrikoksesta rangaistukseen.

KYSYMYS:

Vastaa perustellen ja relevantit oikeusohjeet mainiten, onko kärjäoikeus menetellyt asiassa voimassa olevan oikeuden mukaisesti. Selosta lisäksi, miksi asian ratkaisemisen kannalta relevantti oikeusohje on otettu Suomen lainsäädäntöön.

Vastauksessa ei tarvitse käsitellä näytön arviointiin liittyviä kysymyksiä.

Lapin yliopisto

Oikeustieteiden tiedekunta

PROSESSIOIKEUS (OTM0001E)

Tentti 20.10.2017

Tehtävät 3–5 jaetaan tentissä noin klo 11.30.

Kirjoita vain yksi rivi tekstiä konseptin mukaiselle riville. Annetun vastaustilan ylittävää vastausosaa ei lueta eikä arvostella. Vastaaminen konseptin keskiaukeamalle on suositeltavaa.

Tehtävä 3.

Määrittele seuraavat prosessiin liittyvät käsitteet lyhyesti ja ytimekkäästi. Kunkin määritelmän enimmäispituus on kolme (3) riviä tekstiä. Tehtävän enimmäispistemäärä on kymmenen (10) pistettä eli yksi (1) piste per oikea määritelmä.

- A) Yleiset tuomioistuimet
- B) Instanssijärjestys
- C) Erityistuomioistuin
- D) Valtakunnanoikeus
- E) Dispositiivinen riita-asia
- F) Indispositiivinen riita-asia
- G) Summaarinen prosessi
- H) Rikosprosessi
- I) Myötävaikuttamattomuusperiaate
- J) In dubio pro reo

Tehtävä 4.

Äänestysmenettely tuomioistuimessa ja äänestyksen tuloksen määräytyminen?

(10 pistettä; vastauksen enimmäispituus 2 sivua)

Tehtävä 5.

Määrittele lyhyesti seuraavat käsitteet. (yhteensä 5 pistettä; vastaustila yhteensä 1 sivu)

- A) Prosessuaalinen dispositiivisuus (1 p.)
- B) Materiaalinen prosessinjohto (1 p.)
- C) Todistustositseikka (1 p.)
- D) Oikeusvoiman positiivinen vaikutus (1 p.)
- E) Asianosaisseuraanto (1 p.)